

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 19 lutego 2009 r.*

W sprawie C-308/07 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości,
wniesione w dniu 2 lipca 2007 r.,

Koldo Gorostiaga Atxalandabaso, były poseł do Parlamentu Europejskiego,
zamieszkały w Saint-Pierre d'Irube (Francja), reprezentowany przez adwokata
D. Rougeta,

strona skarżąca,

w której drugą stroną postępowania jest:

Parlament Europejski, reprezentowany początkowo przez C. Karamarcosa, H. Krücka
i D. Moore'a, a następnie przez H. Krücka, D. Moore'a i A. Padowską, działających
w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

* Język postępowania: francuski.

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann, prezes izby, A. Tizzano (sprawozdawca), A. Borg Barthet, E. Levits i J.J. Kasel, sędziowie,

rzecznik generalny: V. Trstenjak,
sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 5 czerwca 2008 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 11 września 2008 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W swoim odwołaniu K. Gorostiaga Atxalandabaso wnosi o uchylenie postanowienia Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 24 kwietnia 2007 r. w sprawie T-132/06 Gorostiaga Atxalandabaso przeciwko Parlamentowi (niepublikowanego w Zbiorze, zwanego dalej „zaskarżonym postanowieniem”), którym Sąd oddalił w części jako oczywiście niedopuszczalną, a w części jako oczywiście bezzasadną jego skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Sekretarza Generalnego Parlamentu Europejskiego

z dnia 22 marca 2006 r. konwalidującej procedurę odzyskania określonych kwot pobranych przez wnoszącego odwołanie tytułem kosztów i diet poselskich (zwanej dalej „sporną decyzją”).

Ramy prawne

- 2 Artykuł 27 pkt 3 i 4 przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego (zwanymi dalej „przepisami KDP”) stanowi:

„3. Jeśli Sekretarz Generalny, po konsultacji z kwestorami, upewni się, że posłom do Parlamentu Europejskiego wypłacono nienależne sumy tytułem diet przewidzianych niniejszymi przepisami, wydaje wytyczne w celu zwrotu tych sum przez danego posła.

4. W wyjątkowych wypadkach i w oparciu o propozycję Sekretarza Generalnego, po konsultacji z kwestorami, Prezydium może, zgodnie z art. 73 rozporządzenia finansowego i szczegółowymi zasadami jego wykonania, zobowiązać Sekretarza Generalnego do tymczasowego zawieszenia wypłaty diet poselskich do momentu zwrotu przez posła nienależnie wypłaconych sum.

Decyzja Prezydium zostaje podjęta po uprzednim wysłuchaniu posła przy poszanowaniu zasady skutecznego wykonywania mandatu posła i prawidłowego funkcjonowania instytucji” [tłumaczenie nieoficjalne].

- 3 Artykuł 71 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 248, s. 1, zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”) ma brzmienie następujące:

„Zasoby własne postawione do dyspozycji Komisji oraz wszelkie należności określone jako pewne, wyrażone w kwocie pieniężnej i wymagalne, muszą zostać ustalone przy pomocy zlecenia windykacji przekazanego księgowemu oraz noty debetowej przesłanej dłużnikowi, które są sporządzane przez właściwego intendenta”.

- 4 Zgodnie z art. 73 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia finansowego:

„Księgowy dokonuje windykacji należności poprzez kompensację roszczeń, które Wspólnoty posiadają względem dłużnika, z roszczeniem, które ten z kolei posiada względem Wspólnot i które jest pewne, wyrażone w kwocie pieniężnej i wymagalne”.

- 5 Artykuł 83 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia nr 1605/2002 (Dz.U. L 357, s. 1) przewiduje:

„Na każdym etapie procedury księgowy po powiadomieniu właściwego intendenta i dłużnika dokonuje windykacji ustalonych należności przez potrącenie w przypadkach,

gdy dłużnik ma również roszczenie wobec Wspólnot, które jest pewne, wyrażone w kwocie pieniężnej i należne w odniesieniu do kwoty ustalonej na podstawie zlecenia płatności”.

- 6 Artykuł 5 pkt 3 i 4 wewnętrznych zasad dotyczących wykonywania budżetu Parlamentu Europejskiego, przyjętych przez Prezydium Parlamentu (zwane dalej „Prezydium”) w dniu 27 kwietnia 2005 r., stanowi:

„3. Decyzją podjętą na podstawie upoważnienia przez Parlament reprezentowany przez swojego Przewodniczącego, Sekretarz Generalny zostaje wyznaczony na głównego intendentą. Niemniej akty rezygnacji z odzyskania stwierdzonej wierzytelności, o której mowa w art. 87 ust. 4 akapit pierwszy zasad wykonywania, pozostają w kompetencji Przewodniczącego.

4. Główny intendent upoważnia intendentów pełnomocników. Substytucji udzielają intendentom pełnomocnicy intendentom substytutom” [tłumaczenie nieoficjalne].

Okoliczności faktyczne sporu

- 7 Wnoszący odwołanie jest byłym posłem do Parlamentu Europejskiego, który wykonywał swój mandat poselski podczas piątej kadencji (1999–2004). W wyniku kontroli dotyczącej istnienia dowodów wykorzystania kwot, które wnoszący odwołanie otrzymał tytułem kosztów sekretariatu, Sekretarz Generalny Parlamentu (zwany dalej „Sekretarzem Generalnym”) decyzją z dnia 24 lutego 2004 r. stwierdził, że posłowi temu

wypłacono nienależnie kwotę w wysokości 176 576 EUR. Sekretarz Generalny ustalił również kwotę do zwrotu Parlamentowi w wysokości 118 360,18 EUR, ponieważ wnoszący odwołanie dokonał już zwrotu części swego długu.

- 8 W tej samej decyzji z dnia 24 lutego 2004 r. Sekretarz Generalny wskazał, iż na podstawie art. 16 ust. 2 i art. 27 ust. 3 przepisów KDP należy odzyskać kwotę 118 360,18 EUR w drodze potrącenia z dietami poselskimi, które miały najmniejsze znaczenie dla wykonywania mandatu wnoszącego odwołanie, to jest części diet na koszty ogólne i diet dziennych. Decyzja ta przewidywała ponadto, że w przypadku wygaśnięcia mandatu poselskiego wnoszącego odwołanie pozostałe kwoty zostaną odzyskane z diety przejściowej na koniec kadencji oraz wszelkich innych należnych mu płatności.
- 9 W dniu 20 kwietnia 2004 r. wnoszący odwołanie wniósł do Sądu skargę o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 24 lutego 2004 r.
- 10 Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie T-146/04 Gorostiaga Atxalandabaso przeciwko Parlamentowi, Zb.Orz. s. II-5989 (zwanym dalej „wyrokiem w sprawie Gorostiaga”), Sąd stwierdził nieważność części decyzji z dnia 24 lutego 2004 r.
- 11 Najpierw w pkt 84 wspomnianego wyroku Sąd stwierdził, że decyzja z dnia 24 lutego 2004 r. składa się zasadniczo z dwóch części, to znaczy z jednej strony ze stwierdzenia

Sekretarza Generalnego, że wymienione w niej kwoty zostały nienależnie wypłacone wnoszącemu odwołanie i że należy je odzyskać, oraz z drugiej strony z decyzji o przystąpieniu do odzyskania poprzez potrącenie z należnymi mu dietami.

12 Sąd oddalił następnie wszystkie zarzuty dotyczące pierwszej części decyzji z dnia 24 lutego 2004 r., to jest zarzuty dotyczące istnienia i zakresu obowiązku zwrotu Parlamentowi przez wnoszącego odwołanie kwoty wskazanej w tej decyzji.

13 W końcu, jeżeli chodzi o drugą część decyzji z dnia 24 lutego 2004 r., Sąd w pkt 97 wyroku w sprawie Gorostiaga orzekł w sposób następujący:

„[...] ponieważ Sekretarz Generalny nie był właściwy do zarządzenia przedmiotowego potrącenia bez upoważnienia ze strony Prezydium, zgodnie z procedurą przewidzianą w [art. 27 ust. 4 przepisów KDP] należy stwierdzić nieważność [...] decyzji [z dnia 24 lutego 2004 r.] w zakresie, w jakim nakazuje ona potrącenie”.

14 Od wyroku w sprawie Gorostiaga nie wniesiono odwołania.

15 W wykonaniu wspomnianego wyroku Prezydium decyzją z dnia 1 lutego 2006 r. upoważniło Sekretarza Generalnego zgodnie z art. 27 ust. 4 przepisów KDP do odzyskania kwot nienależnie wypłaconych wnoszącemu odwołanie.

- 16 Pismem z dnia 22 marca 2006 r. Sekretarz Generalny przekazał wnoszącemu odwołanie sporną decyzję, która zasadniczo powtarza treść decyzji z dnia 24 lutego 2004 r.
- 17 Zgodnie z pkt 1 części dyspozytywnej spornej decyzji księgowy Parlamentu zgodnie z art. 73 rozporządzenia finansowego jest zobowiązany do odzyskania kwoty 118 360,18 EUR należnej Parlamentowi ze strony wnoszącego odwołanie. Punkty 1 i 2 precyzują, że odzyskanie kwot nienależnie wypłaconych wnoszącemu odwołanie może odbyć się w drodze potrącenia z różnymi dietami i innymi należnymi mu płatnościami.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżone postanowienie

- 18 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 12 maja 2006 r. wnoszący odwołanie wniósł skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji i obciążenie Parlamentu kosztami postępowania.
- 19 W uzasadnieniu skargi wnoszący odwołanie podniósł jedenaście zarzutów, które zostały w całości oddalone przez Sąd. W kolejnych punktach zostaną rozpatrzone jedynie te zarzuty, których oddalenie jest kwestionowane w ramach niniejszego odwołania.
- 20 W zarzucie pierwszym dotyczącym naruszenia powagi rzeczy osądzonej wnoszący odwołanie podniósł zasadniczo, że sporna decyzja nie mogła zgodnie z prawem konwalidować procedury, którą Sąd uznał za niezgodną z prawem z powodu naruszenia normy kompetencyjnej.

21 W tym względzie w pkt 30 i 32 zaskarżonego postanowienia Sąd stwierdził:

„30 [...] Sekretarz Generalny zgodnie z regulacją art. 27 ust. 4 przepisów KDP, tak jak została ona zinterpretowana w pkt 86–97 wyroku w sprawie Gorostiaga, mógł w ważny sposób wydać [sporną] decyzję po upoważnieniu go przez Prezydium do odzyskania odpowiednich kwot zgodnie z tym przepisem [...].

[...]

32 Jeżeli chodzi o potrącenie kwoty 40 398,80 EUR [...], prawdą jest, że straciło ono swoją podstawę prawną po wydaniu wyroku w sprawie Gorostiaga. Okoliczność ta nie prowadzi jednak do wygaśnięcia długu wnoszącego odwołanie wobec Parlamentu w wysokości 118 360,18 EUR, ponieważ to, czy odzyskanie tego długu było możliwe w części w drodze potrącenia, stanowi inną kwestię [...]”.

22 W konsekwencji Sąd oddalił pierwszy zarzut podniesiony przez wnoszącego odwołanie w uzasadnieniu skargi jako oczywiście bezzasadny.

23 W zarzucie trzecim swojej skargi wnoszący odwołanie powołał się na siłę wyższą, aby wyjaśnić niemożność przedstawienia dowodów dotyczących określonych wydatków dokonanych przez niego.

24 Sąd odrzucił ten zarzut skargi jako oczywiście niedopuszczalny, ponieważ kwestionował on powagę rzeczy osądzonej wynikającą z wyroku w sprawie Gorostiaga (pkt 49–54 zaskarżonego postanowienia). Zgodnie z tym wyrokiem Sekretarz Generalny słusznie bowiem stwierdził, że odnośne kwoty zostały wypłacone wnoszącemu odwołanie nienależnie i dlatego powinny zostać odzyskane.

25 W końcu w pierwszej części zarzutu siódmego podniesionego w uzasadnieniu skargi przez wnoszącego odwołanie zakwestionował on fakt braku doręczenia mu przez Parlament decyzji Prezydium z dnia 1 lutego 2006 r. Parlament naruszył w ten sposób art. 20 swojego kodeksu dobrej praktyki administracyjnej przyjętego w dniu 6 września 2001 r. (zwanego dalej „kodeksem dobrej praktyki administracyjnej”), który przewiduje obowiązek doręczania na piśmie decyzji naruszających prawa lub interesy obywateli.

26 Sąd oddalił ten zarzut w pkt 72 i 73 zaskarżonego postanowienia w sposób następujący:

„72 Jeżeli chodzi o doręczenie decyzji Prezydium z dnia 1 lutego 2006 r., wystarczy stwierdzić, że nie stanowi ona decyzji ostatecznej niekorzystnej dla wnoszącego odwołanie. [...]

73 Jeżeli chodzi o argument dotyczący kodeksu dobrej praktyki administracyjnej, wystarczy zauważyć, że dokument, do którego odnosi się skarżący, stanowi jedynie rezolucję Parlamentu wnoszącą poprawki do projektu przedłożonego mu przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i wzywającą Komisję do przedstawienia propozycji legislacyjnej w tym względzie na podstawie art. 308 WE. Niezależnie zatem od kwestii, czy przepis taki jak przepis [art. 20 wspomnianego

kodeksu] dotyczy również decyzji innych niż niekorzystne, należy podkreślić, że nie chodzi tu o akt normatywny. Zarzut ten należy zatem odrzucić jako oczywiście bezzasadny”.

Żądania stron

27 Wnoszący odwołanie wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego postanowienia i stwierdzenie nieważności spornej decyzji oraz

- obciążenie Parlamentu kosztami postępowania.

28 Parlament wnosi do Trybunału o oddalenie odwołania jako oczywiście bezzasadnego i obciążenie wnoszącego odwołanie kosztami postępowania.

W przedmiocie wniosku o ponowne otwarcie procedury pisemnej

- 29 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 31 października 2007 r. wnoszący odwołanie wniósł do Trybunału o zarządzenie ponownego otwarcia procedury pisemnej. W uzasadnieniu tego wniosku wnoszący odwołanie podnosi wystąpienie nowej okoliczności faktycznej, którą stanowi pismo Parlamentu z dnia 17 października 2007 r. nakazujące mu zapłatę kwoty 77 961 EUR w następstwie oddalenia zaskarżonym postanowieniem jego skargi w pierwszej instancji.
- 30 W tym kontekście należy przypomnieć, że zgodnie z art. 42 § 2 w związku z art. 118 regulaminu nie można podnosić nowych zarzutów w toku postępowania, chyba że ich podstawą są okoliczności prawne i faktyczne ujawnione dopiero w toku postępowania.
- 31 Nie ma to jednak miejsca w niniejszym przypadku. W tym względzie wystarczy stwierdzić, że rzekomo nowa okoliczność faktyczna podniesiona przez wnoszącego odwołanie nie może być dołączona do żadnego z zarzutów zgłoszonych przez niego na nowo lub wcześniej w ramach jego odwołania. W każdym razie ta okoliczność faktyczna jest pozbawiona jakiegokolwiek znaczenia dla niniejszego wyroku. Żądając we wspomnianym piśmie z dnia 17 października 2007 r. zapłaty pozostałych należnych kwot, Parlament ograniczył się bowiem do wyciągnięcia konsekwencji z wydania zaskarżonego postanowienia, które nie było zresztą przedmiotem wniosku o ustanowienie środków tymczasowych lub zawieszenia wykonania i wobec którego zgodnie z art. 60 statutu Trybunału odwołanie wniesione przez wnoszącego odwołanie nie ma skutku zawieszającego.

- 32 W tych okolicznościach należy oddalić wniosek wnoszącego odwołanie o ponowne otwarcie procedury pisemnej.

W przedmiocie odwołania

- 33 Wnoszący odwołanie w uzasadnieniu podnosi sześć zarzutów dotyczących po pierwsze naruszenia prawa do obrony, zasady kontrydiktoryjności i prawa do rzetelnego procesu; po drugie naruszenia podstawowego prawa do bezstronnego sądu; po trzecie błędnej oceny zakresu wyroku w sprawie Gorostiaga; po czwarte systematycznej odmowy uwzględnienia przez Sąd jego argumentów zmierzających do stwierdzenia nieważności spornej decyzji; po piąte odmowy rozpatrzenia przez Sąd zarzutu dotyczącego siły wyższej, oraz po szóste odmowy czuwania przez Sąd nad przestrzeganiem zasady dobrej administracji.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

Argumentacja stron

- 34 W pierwszym zarzucie wnoszący odwołanie utrzymuje, że decyzja Sądu o rozpoznaniu skargi w drodze postanowienia na podstawie art. 111 regulaminu pozbawiła go możliwości odpowiedzenia na argumenty Parlamentu i zostania wysłuchanym. Ponadto nie powiadamiając go o tej decyzji przed rozpatrzeniem sprawy w drodze

postanowienia, Sąd pozbawił go możliwości zakwestionowania takiej decyzji. W ten sposób Sąd naruszył jego zdaniem prawo do obrony, zasadę kontradyktoryjności i prawo do rzetelnego procesu.

- 35 Parlament odiera, że Sąd prawidłowo zastosował art. 111 regulaminu i nie naruszył żadnego z praw do obrony przysługujących wnoszącemu odwołanie.

Ocena Trybunału

- 36 Należy przypomnieć, jak już stwierdził Trybunał, że zastosowanie trybu postępowania przewidzianego w art. 111 regulaminu Sądu samo w sobie nie stanowi naruszenia prawa do zgodnego z prawem i skutecznego postępowania sądowego, ponieważ przepis ten stosuje się jedynie do postępowań, w których Sąd jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub w których owa skarga jest oczywiście niedopuszczalna lub pozbawiona podstaw prawnych. W konsekwencji jeżeli skarżący uważa, że Sąd nie zastosował prawidłowo wspomnianego art. 111, powinien zakwestionować dokonaną w pierwszej instancji ocenę warunków, którym poddane jest zastosowanie tego przepisu (zob. podobnie postanowienie z dnia 3 czerwca 2005 r. w sprawie C-396/03 P Killinger przeciwko Niemcom i in., Zb.Orz. s. II-4967, pkt 9).

- 37 Tymczasem w niniejszym przypadku wystarczy stwierdzić, że wnoszący odwołanie ograniczył się do zakwestionowania faktu rozstrzygnięcia w drodze uzasadnionego postanowienia, nie podnosząc w żaden sposób warunków zastosowania wspomnianego art. 111 ani też nie kwestionując przyjętej przez Sąd wykładni tego artykułu w zaskarżonym postanowieniu.

- 38 W tych okolicznościach należy oddalić pierwszy zarzut podniesiony przez wnoszącego odwołanie w jego uzasadnieniu jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego

Argumentacja stron

- 39 W drugim zarzucie wnoszący odwołanie powołuje się na naruszenie swego prawa do bezstronnego sądu, usankcjonowanego w art. 6 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. oraz w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej ogłoszonej w Nicei w dniu 7 grudnia 2000 r. (Dz.U. C 364, s. 1). Naruszenie takie wynika jego zdaniem z przydzielenia sprawy, w której wydano zaskarżone postanowienie, składowi złożonemu z sędziów, wśród nich sędziów pełniących funkcje prezesa i sprawozdawcy, którzy byli już w składzie orzekającym, który wydał wyrok w sprawie Gorostiaga. Zachowanie zasady bezstronności wymaga, aby ten sam sędzia nie mógł — nawet w tej samej instancji — rozpoznawać sprawy, która opiera się na faktach tożsamyh lub wystarczająco powiązanych z tymi, których dotyczyła sprawa, w której orzekał wcześniej.
- 40 Parlament odpiera, że argument wnoszącego odwołanie jest pozbawiony jakiegokolwiek podstawy prawnej i nie znajduje uzasadnienia w orzecznictwie wspólnotowym. Poza tym Parlament podkreśla, że sprawa, w której wydano zaskarżone postanowienie, dotyczy zasadniczo kwestii, czy Parlament wypełnił swoje zobowiązania wynikające z wyroku w sprawie Gorostiaga. Nie ma zatem żadnego powodu, by podnosić zarzut, iż ci sami sędziowie rozpoznawali obie sprawy.

Ocena Trybunału

- 41 Prawo do rzetelnego procesu sądowego, wynikające w szczególności z art. 6 ust. 1 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, stanowi prawo podstawowe, które Unia Europejska przestrzega jako zasadę ogólną zgodnie z art. 6 ust. 2 UE (wyroki z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie C-305/05 *Ordre des barreaux francophones et germanophone i in.*, Zb.Orz. s. I-5305, pkt 29, i z dnia 1 lipca 2008 r. w sprawach połączonych C-341/06 P i C-342/06 P *Chronopost i La Poste przeciwko UFEX i in.*, Zb.Orz. s. I-4777, pkt 44).
- 42 Z prawa takiego wynika bezwzględnie, że każdy ma dostęp do niezawisłego i bezstronnego sądu. Jak wyjaśnił już Trybunał, istnienie gwarancji w zakresie składu sądu stanowi zatem fundament prawa do rzetelnego procesu sądowego, którego poszanowanie sąd wspólnotowy jest obowiązany zbadać w szczególności wtedy, gdy podnoszone jest jego naruszenie, i zarzut taki nie wydaje się od razu oczywiście bezzasadny (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie *Chronopost i La Poste przeciwko UFEX i in.*, pkt 46–48).
- 43 Niemniej z orzecznictwa Trybunału wynika również, że okoliczność, iż sędziowie, którzy rozpoznawali sprawę za pierwszym razem, należą do innego składu orzekającego, który ponownie rozpoznaje tę samą sprawę, nie może być uważana sama w sobie za niezgodną z wymogami prawa do rzetelnego procesu (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie *Chronopost i La Poste przeciwko UFEX i in.*, pkt 58 i 59 oraz przywołane orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka).
- 44 W szczególności fakt, iż jeden lub więcej sędziów jest obecnych w dwóch następujących po sobie składach orzekających i pełni w nich te same funkcje — na przykład prezesa lub sędziego sprawozdawcy — nie wpływa sam przez się na ocenę poszanowania wymogu

bezstronności, ponieważ funkcje te są pełnione w składzie kolegalnym (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Chronopost i La Poste przeciwko UFEX i in., pkt 53).

- 45 Rozważania te stosują się tym bardziej, gdy dwa następujące po sobie składy rozpoznają nie tę samą sprawę, jak miało to miejsce w postępowaniu, w którym zapadł ww. wyrok w sprawie Chronopost i La Poste przeciwko UFEX i in., który dotyczył odesłania sprawy do Sądu w następstwie uchylecia przez Trybunał wyroku wydanego w pierwszej instancji, lecz tak jak w niniejszej sprawie dwie różne sprawy wykazujące pewien stopień powiązania.
- 46 Poza tym należy zauważyć, że wymóg bezstronności obejmuje w rzeczywistości dwa aspekty. Z jednej strony sąd powinien być subiektywnie bezstronny, to znaczy żaden z jego sędziów nie może okazywać stronniczości lub osobistych uprzedzeń, przy czym domniemanie osobistej bezstronności istnieje aż do momentu przedstawienia dowodu przeciwnego. Z drugiej strony sąd powinien być obiektywnie bezstronny, to znaczy, że sąd powinien zapewnić dostateczne gwarancje, by wykluczyć w tym względzie wszelkie uzasadnione wątpliwości (ww. wyrok w sprawie Chronopost i La Poste przeciwko UFEX i in., pkt 54, i podobnie wyroki ETPC z dnia 24 lutego 1993 r. w sprawie Fey przeciwko Austrii, seria A nr 255-A, s. 12, § 28; z dnia 25 lutego 1997 r. w sprawie Findlay przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, Recueil des arrêts et décisions 1997-I, s. 281, § 73, jak również z dnia 4 października 2007 r. w sprawie Forum Maritime SA przeciwko Rumunii, nr 63610/00 i 38692/05, dotychczas nieopublikowany w Recueil des arrêts et décisions, § 116).
- 47 W niniejszej sprawie należy tymczasem stwierdzić z jednej strony, że wnoszący odwołanie nie podnosi żadnego argumentu kwestionującego osobistą bezstronność sędziów Sądu, co zresztą potwierdził na rozprawie.

48 Poza tym należy przypomnieć, że wnoszący odwołanie nie wniósł odwołania od wyroku w sprawie Gorostiaga i że poza tym w wyroku tym częściowo uwzględniono jego żądania.

49 Z drugiej strony wnoszący odwołanie nie przytacza żadnego obiektywnego powodu, który mógłby zrodzić wątpliwość co do bezstronności Sądu. Ogranicza on się bowiem w tym względzie do podniesienia obecności tych samych sędziów we wspomnianych tu dwóch składach orzekających, to jest okoliczności, która — jak wynika z pkt 43–45 niniejszego wyroku — nie jest sama w sobie niezgodna z wymogami prawa do rzetelnego procesu.

50 Zarzut drugi należy zatem oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu trzeciego i czwartego

Argumentacja stron

51 W zarzucie trzecim i czwartym, które należy rozpatrzyć wspólnie, wnoszący odwołanie podnosi zasadniczo, że Sąd niesłusznie uznał, iż jego argumenty podniesione w pierwszej instancji, które kwestionowały zgodność z prawem spornej decyzji, były oczywiście niedopuszczalne, ponieważ nie uwzględniały powagi rzeczy osądzonej wynikającej z wyroku w sprawie Gorostiaga. W następstwie stwierdzenia tym wyrokiem nieważności decyzji z dnia 24 lutego 2004 r. należało bowiem uznać ją w całości za nieważną i niebyłą, a postępowanie, które doprowadziło do jej wydania, nie mogło być konwalidowane. W tych warunkach sporna decyzja stanowi nową decyzję, różną od

decyzji z dnia 24 lutego 2004 r., wobec czego wszystkie zarzuty podniesione przez wnoszącego odwołanie przeciw spornej decyzji powinny być zostać rozpatrzone przez Sąd.

- 52 Parlament odrzuca te twierdzenia, przypominając głównie, że w wyroku w sprawie Gorostiaga Sąd orzekł, iż Parlament prawidłowo ustalił, że niektóre diety poselskie zostały wypłacone wnoszącemu odwołanie nienależnie. Postępowanie, które doprowadziło do wydania decyzji z dnia 24 lutego 2004 r., mogło zatem zostać konwalidowane.

Ocena Trybunału

- 53 W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że decyzja z dnia 24 lutego 2004 r. — jak przypomniano w pkt 11 niniejszego wyroku — składała się zasadniczo z dwóch części, to znaczy z jednej strony ze stwierdzenia, że wymienione w niej kwoty zostały nienależnie wypłacone wnoszącemu odwołanie i że należało je odzyskać, oraz z drugiej strony z decyzji o przystąpieniu do odzyskania, na ile to możliwe, poprzez potrącenie z dietami, które miały mu być jeszcze wypłacone.
- 54 Stwierdzenie nieważności wspomnianej decyzji w wyroku w sprawie Gorostiaga dotyczy — jak wynika wyraźnie z pkt 169 i pkt 1 sentencji tego wyroku — wyłącznie części drugiej, ponieważ w pierwszej instancji uznano, że Sekretarz Generalny nie był uprawniony do nakazania odzyskania w drodze potrącenia z kwotami należnymi od wnoszącego odwołanie bez upoważnienia go do tego przez Prezydium zgodnie

z procedurą przewidzianą w art. 27 ust. 4 przepisów KDP. Natomiast wszystkie podniesione w skardze zarzuty dotyczące zgodności z prawem pierwszej części decyzji z dnia 24 lutego 2004 r. zostały przez Sąd oddalone.

55 Sąd stwierdził w ten sposób nieważność decyzji z dnia 24 lutego 2004 r. wyłącznie w zakresie, w którym stanowiła ona, iż odzyskanie kwot należnych przez wnoszącego odwołanie ma nastąpić w drodze potrącenia, oddalając w ten sposób skargę w pozostałym zakresie.

56 Wbrew temu, co utrzymuje wnoszący odwołanie, takie stwierdzenie nieważności części decyzji z dnia 24 lutego 2004 r. nie stało zatem na przeszkodzie temu, by Sekretarz Generalny ponownie podjął procedurę odzyskania należnych kwot po prawidłowym upoważnieniu go przez Prezydium na podstawie art. 27 ust. 4 przepisów KDP zgodnie z wykładnią przyjętą w wyroku w sprawie Gorostiaga. Jak bowiem Sąd prawidłowo stwierdził w pkt 30 zaskarżonego postanowienia, procedura mająca na celu zastąpienie aktu, którego nieważność stwierdzono, może zostać podjęta na nowo dokładnie w tym miejscu, w którym wystąpiła stwierdzona niezgodność z prawem, co nie musi koniecznie oddziaływać na akty przygotowawcze (zob. podobnie wyrok z dnia 12 listopada 1998 r. w sprawie C-415/96 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. s. I-6993, pkt 31 i 32).

57 Następnie należy zaznaczyć, że od wyroku w sprawie Gorostiaga nie wniesiono odwołania do Trybunału i że w konsekwencji jego sentencja oraz uzasadnienie, które jest jej niezbędną podstawą, stały się ostateczne (wyrok z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawach połączonych C-442/03 P i C-471/03 P P & O European Ferries (Vizcaya) i Diputación Foral de Vizcaya przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-4845, pkt 44 i 47 oraz przytoczone tam orzecznictwo). Kwestia nienależnego charakteru kwot, które należy odzyskać, oraz obowiązku ich zwrotu przez wnoszącego odwołanie nie mogła zatem być ponownie skierowana do Sądu i rozpatrzona przezeń bez naruszenia powagi rzeczy osądzonej, którą posiada wyrok w sprawie Gorostiaga.

- 58 W końcu z orzecznictwa Trybunału wynika, że akt korzysta z powagi rzeczy osądzonej przysługującej aktowi wcześniejszemu w zakresie, w jakim stanowi on zwykle powtórzenie tej części tego aktu, której nie dotyczy stwierdzenie nieważności (zob. podobnie wyrok z dnia 16 lutego 1965 r. w sprawie 14/64 Barge przeciwko Wysokiej Władzy, Rec. s. 69, pkt 11).
- 59 W tych warunkach ponieważ sporna decyzja stanowi w dokładnie tych samych słowach jak decyzja z dnia 24 lutego 2004 r., że kwota 118 360,18 EUR została wypłacona wnoszącemu odwołanie nienależnie i należy ją odzyskać, Sąd słusznie orzekł w pkt 53 zaskarżonego postanowienia, że jakkolwiek zarzut kwestionujący w tym względzie zgodność z prawem spornej decyzji należy odrzucić jako oczywiście niedopuszczalny.
- 60 W konsekwencji zarzuty trzeci i czwarty podniesione przez wnoszącego odwołanie w jego uzasadnieniu należy oddalić jako bezzasadne.

W przedmiocie zarzutu piątego

Argumentacja stron

- 61 W zarzucie piątym wnoszący odwołanie podnosi, że Sąd niesłusznie nie rozpatrzył zarzutu dotyczącego wystąpienia siły wyższej, uzasadniając to tym, że decyzja z dnia 24 lutego 2004 r. korzystała z powagi rzeczy osądzonej wynikającej z wyroku w sprawie Gorostiaga.

- 62 Sąd niesłusznie bowiem jego zdaniem uznał, że chodziło o zarzut rozpatrzony już w wyroku w sprawie Gorostiaga, podczas gdy w rzeczywistości zarzut ten jest oparty na okolicznościach faktycznych, które wystąpiły po wydaniu tego wyroku, to jest braku odpowiedzi hiszpańskiego ministra sprawiedliwości na pismo skierowane do niego przez wnoszącego odwołanie w dniu 15 kwietnia 2006 r. w celu otrzymania kopii dokumentów księgowych związanych z wykonywaniem jego mandatu posła do Parlamentu Europejskiego.
- 63 Parlament odpira, że w zaskarżonym postanowieniu Sąd dokonał właściwej interpretacji zasady powagi rzeczy osądzonej, ponieważ wnoszący odwołanie podniósł już zarzut co do zasady identyczny, opierając się na tych samych argumentach, w postępowaniu, w którym zapadł wyrok w sprawie Gorostiaga.
- 64 Jeżeli chodzi w szczególności o brak odpowiedzi na wspomniane pismo z dnia 15 kwietnia 2006 r., Parlament twierdzi, że argument ten został już podniesiony przed Sądem nie w ramach zarzutu dotyczącego siły wyższej, lecz w uzasadnieniu innego zarzutu, który został oddalony w zaskarżonym postanowieniu i którego oceny wnoszący odwołanie nie kwestionuje w swoim odwołaniu. W każdym razie chodzi tu o okoliczności faktyczne, które wystąpiły po wydaniu spornej decyzji i które wobec tego nie mają znaczenia w odniesieniu do stwierdzenia jej nieważności.

Ocena Trybunału

- 65 Należy zaznaczyć, że z jednej strony okoliczności faktyczne przywołane w pierwszej instancji przez wnoszącego odwołanie w uzasadnieniu zarzutu dotyczącego siły wyższej w celu wykazania niemożności dostarczenia pewnych dokumentów z jego księgowości, są identyczne z tymi, na których opierał się jeden z zarzutów podniesionych w skardze na decyzję z dnia 24 lutego 2004 r., a który został oddalony przez Sąd w wyroku w sprawie Gorostiaga.

66 Z powodów wskazanych w pkt 57–59 niniejszego wyroku Sąd mógł słusznie przyjąć w pkt 53 i 54 zaskarżonego postanowienia, że zarzut nieważności dotyczący przypadku siły wyższej był oczywiście niedopuszczalny.

67 Jeżeli chodzi z drugiej strony o argument dotyczący braku odpowiedzi hiszpańskiego ministra sprawiedliwości na pismo wnoszącego odwołanie z dnia 15 kwietnia 2006 r., wystarczy stwierdzić, że nawet zakładając, iż okoliczność taka może stanowić przypadek siły wyższej w rozumieniu orzecznictwa Trybunału, wystąpiła ona — jak zaznaczyła rzecznik generalna w pkt 87 opinii — po wydaniu spornej decyzji i w żadnym razie nie mogła mieć wpływu na jej treść.

68 Wobec powyższego zarzut piąty należy oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu szóstego

Argumentacja stron

69 W zarzucie szóstym wnoszący odwołanie podnosi, że Sąd niesłusznie odmówił rozpatrzenia kwestii, czy nie doręczając mu decyzji Prezydium z dnia 1 lutego 2006 r., Parlament naruszył zasadę dobrej administracji ustanowioną w art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i w kodeksie dobrej praktyki administracyjnej.

Przypomina on w tym względzie, że nawet niezależnie od tych źródeł prawo do dobrej administracji należy do podstawowych zasad prawa, których przestrzeganie jest obowiązkiem instytucji.

- 70 Parlament odpira, że w tym względzie Sąd ograniczył się do stwierdzenia, że kodeks dobrej praktyki administracyjnej ma charakter aktu przygotowawczego, a nie normatywnego.

Ocena Trybunału

- 71 Należy stwierdzić na wstępie, że zarzut szósty wynika z błędnej interpretacji zaskarżonego postanowienia.

- 72 Mianowicie zarzut podniesiony przez wnoszącego odwołanie w pierwszej instancji dotyczył wyłącznie naruszenia art. 20 kodeksu dobrej praktyki administracyjnej, zgodnie z którym instytucja z jednej strony czuwa, aby decyzje naruszające prawa lub interesy obywateli były doręczane zainteresowanym na piśmie, jak tylko dana decyzja zostanie wydana, a z drugiej strony powstrzymuje się od powiadamiania o tej decyzji innych podmiotów, dopóki nie zostaną powiadomieni zainteresowani.

- 73 Tymczasem wbrew temu, co twierdzi wnoszący odwołanie, Sąd nie zaniechał rozpatrzenia, czy brak powiadomienia o decyzji Prezydium z dnia 1 lutego 2006 r. spowodował naruszenie praw zainteresowanego. Otóż w pkt 72 zaskarżonego postanowienia Sąd, jeszcze przed wypowiedzeniem się w kwestii charakteru kodeksu dobrej praktyki administracyjnej, stwierdził, że decyzja ta nie stanowiła decyzji

ostatecznej niekorzystnej dla wnoszącego odwołanie i że brak powiadomienia o niej nie mógł w konsekwencji naruszyć jego praw; ocena ta nie jest zresztą kwestionowana w ramach niniejszego odwołania.

74 Wynika z tego, że również zarzut szósty należy oddalić.

75 Ponieważ żaden z sześciu zarzutów podniesionych przez wnoszącego odwołanie w jego uzasadnieniu nie może być uwzględniony, odwołanie należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

76 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu Trybunału, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 tego regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Parlament wniósł o obciążenie wnoszącego odwołanie kosztami postępowania, a ten przegrał sprawę, należy obciążyć go kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Odwołanie zostaje oddalone.**
- 2) **K. Gorostiaga Atxalandabaso zostaje obciążony kosztami postępowania.**

Podpisy